

ชื่อเรื่อง ความหลากหลายของพืชอาหารในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านชำต้อง
ตำบลชมพู อำเภอนีนมะปราง จังหวัดพิษณุโลก

ชื่อนิสิต นายพงศกร กงอ้อม

ประธานที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.จรัณธร บุญญาภาพ

ประเภทสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ วท.บ. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม,
มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2566

คำสำคัญ พืชอาหาร สัตว์ป่า ป่าชุมชน บ้านชำต้อง

บทคัดย่อ

ป่าชุมชนเป็นแหล่งอาหารที่ชุมชนท้องถิ่นสามารถเข้าถึงในการหาพืชหรือสัตว์ป่าที่บริโภคได้ และยังแปรรูปผลผลิตจากป่าชุมชนเพื่อการค้ายังชีพ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหลากหลายชนิดพืชอาหารในป่าชุมชนบ้านชำต้อง ตำบลชมพู อำเภอนีนมะปราง จังหวัดพิษณุโลก โดยการสำรวจลักษณะของสังคมพืชด้วยการการสุ่มตัวอย่างแบบวางแผนของสังคมพืชทั้ง 4 ประเภท ได้แก่ 1) ป่าผสมผลัดใบหนาแน่นมาก 2) ป่าผสมผลัดใบหนาแน่นน้อย 3) ป่าไผ่ และ 4) พื้นที่ปลูกพืชอาหาร ผลการศึกษาพบว่า สังคมพืชแต่ละประเภทพบชนิดพันธุ์พืชจำนวน 128 119 39 และ 54 ชนิด ตามลำดับ ไม้ใหญ่ที่มีค่าดัชนีความสำคัญสูงสุดของไม้ใหญ่ในแต่ละสังคมพืช ได้แก่ กระทุ่ม ปอຍายบ ไม้ไร่ และสะตอ ตามลำดับ ขณะที่ค่าดัชนีความหลากหลายชนิดของพรรณไม้ใหญ่ในแต่ละสังคมพืชมีค่า 2.59 2.87 0.49 และ 1.23 ตามลำดับ และมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอของไม้ใหญ่ เท่ากับ 0.64 0.73 0.24 และ 0.76 ตามลำดับ ป่าชุมชนบ้านชำต้องพบชนิดพันธุ์พืชอาหารจำนวน 48 ชนิด 43 สกุล 30 วงศ์ โดยพื้นที่ปลูกพืชอาหารพบพืชอาหาร 22 ชนิด รองลงมาเป็นป่าผสมผลัดใบหนาแน่นมาก ป่าผสมผลัดใบหนาแน่นน้อย และ ป่าไผ่ พบพืชอาหารจำนวน 19 13 และ 5 ชนิด ตามลำดับ ชุดข้อมูลรายชื่อชนิดพันธุ์พืชอาหารที่พบในแต่ละสังคมพืชของป่าชุมชนบ้านชำต้องเป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผนเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับป่าชุมชนบ้านชำต้องเพื่อให้เป็นแหล่งอาหารที่มีเสถียรภาพแก่ชุมชนทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤตต่างๆ ในอนาคต

Author Pongsakorn Kongim
Advisor Associate Professor Dr. Jaruntorn Boonyanuphap
Academic Paper Thesis, B.Sc. in Natural Resources and Environment Naresuan University, 2021
Keywords Edible Plants, Plant Community, Community Forest, Ban Sam Tong

Abstract

Community forests are food sources that local communities have access to in obtaining plants or wildlife to consume, including processing products from community forests for subsistence trade. This study therefore aimed to study of the diversity of edible plants in Ban Sam Tong Community Forest, Chompoo Sub-district, Noen Maprang District. Phitsanulok Province. The survey of plant community characteristics was carried out using quadrat sampling method for four types of plant community namely 1) dense mixed deciduous forest, 2) low density mixed deciduous forest, 3) bamboo forest, and 4) food planting area. The results revealed that each plant community found 128 119 39 and 54 species, respectively. The important large tree species of each plant community were *Anthocephalus chinensis*, *Colona winitii*, *Gingantochloa albociliata*, and *Parkia speciosa*, respectively. The Shannon and Wiener's diversity index (H') of large trees were 2.59, 2.87, 0.49, and 1.23 while evenness index were 0.64, 0.73, 0.24 and, 0.76, respectively. Ban Sam Tong Community Forest found edible plants of 48 species 43 genera 30 families. The height number of 22 edible plants species were found in food planting area followed by dense mixed deciduous forest, low density mixed deciduous forest, and bamboo forest found edible plants of 19, 13, and 5 species, respectively. The list of edible plant species found in the Ban Sam Community Forest must be important dataset in planning to enhance the food security of the Ban Sam community forest in order to provide a stable food source for the community both under normal conditions and various crises in the future.